

Konferencja prasowa u Marsz. Żukowa

Militaryzm niemiecki nie odrodzi się nigdy

Rewelacyjne szczegóły bitwy o Berlin

BERLIN (Polpress). — Głównodowodzący radzieckich wojsk okupacyjnych marsz. Żukow przyjął na konferencji prasowej radzieckich i zagranicznych dziennikarzy. Marszałek Żukow odpowiadał na liczne postawione pytania angielskich, amerykańskich i francuskich korespondentów.

„Pytają mnie — powiedział marszałek Żukow — jakie są moim zdaniem główne zadania Kontrolnej Komisji Międzysojuszniczej i jakie widoki rozwoju ma wspólna polityka czterech mocarstw odnośnie do Niemiec? Kwestia ta została wyraźnie sformułowana na łamach naszej prasy. Drugie pytanie, na które muszę odpowiedzieć, dotyczy nieopublikowanych szczegółów ostatniej bitwy o Berlin.

Bitwa o Berlin

Bitwa ta była decydująca. Przeprowadziliśmy niezwykle gruntowne przygotowania do niej. Zebrałiśmy tyle lotnictwa, czołgów i artylerii, aby w jak najkrótszym czasie złamać opór wroga i szybko zająć samą Berlinem. Operację przygotowaliśmy szczegółowo i bardzo starannie. Wiele uwagi poświęciliśmy skoordynowaniu współdziałania wszystkich rodzajów broni. Niemcy czekali na nasze uderzenie. Wiedząc, że wróg spodziewa się ataku właśnie w kierunku na Berlin, myśleliśmy bardzo długo nad tym, jak go zaatakować. Wybrałem plan nagłego ataku nocnego na całym froncie. Przede wszystkim przeprowadziliśmy nocne przygotowanie artylerystyczne, którego według zeznań niemieckich, Niemcy się nie spodziewali. Liczyli się oni z tym, że możemy ostrzeliwać ich pozycje w nocy, lecz nie przypuszczali, że będzie to główne uderzenie. Po artylerystycznym przygotowaniu nastąpił nocny atak czołgów. Rzuciliśmy ponad 4.000 czołgów, przy współdziałaniu 22.000 dział i moździerzy. Akcję wspierało z powietrza 4 — 5.000 samolotów. W ciągu doby przeprowadzono ponad 15.000 lotów bojowych. By pomóc czołgom w orientowaniu się w nocy, użyliśmy niosących światło reflektorów. Było to około godziny 4-ej w nocy w dniu 20 kwietnia. Celem naszym było nie tyle oświetlać drogę naszym czołgom i piechocie, lecz również oślepić wroga, by nie mógł celnie strzelać. Ile było reflektorów? — Ponad 200 na każde 200 metrów w kierunku głównych uderzeń. Należy wziąć pod uwagę, że główne uderzenie szło z różnych kierunków. — Jak przypuszczaliśmy, atak nasz był niespodziewany i oszołomiający. Niemcy nie spodziewali się tak silnego uderzenia i opór ich został szybko złamany. Nieprzyjaciół, widząc, że jego obrona spaliła na panewce, rzucił do walki wszystkie rezerwy z rejonu Berlina i nawet część garnizonu Berlina. Spodziewał się, że potrafi nas wstrzymać odwodami, wziętymi z obrony stolicy i to było jego największym błędem. Rezerwy wroga zostały rozbite z powietrza i przez czołgi. Gdy wojska radzieckie przerwały się w kierunku Berlina, obrona nieprzyjacielska była w szeregu miejsc ogłuszona. Szczególnie wielki wpływ uczyniony był w bateriach przeciwlotniczych, co umożliwiło naszemu lotnictwu pracę na nieznaną wysokość. — Nieprzyjaciół nie wytrzymał naszego uderzenia.

Po stronie Niemiec w obronie Berlina brało udział ponad 1/2 miliona żołnierzy. Z nich przeszło 300.000 wzięliśmy do niewoli, nie mniej, niż 150.000 zginęło, a reszta rozbiegła się. Uważamy, że rozwój operacji berlińskiej był pomyślny. Z boju tego wojska nasze wyciągnęły bogate doświadczenie, o ile chodzi o prowadzenie operacji w nocy.

Problemy okupacji

Dla zarządu nad Wielkim Berlinem powstanie międzysojusznicza komendantura. Uważam, że nasze stosunki z narodem niemieckim i Niemcami z Narodami Sojuszniczymi będą zależały od

tęgo, jak się Niemcy zachowają. Im szybciej wyciągną odpowiednie wnioski z klęski, tym lepiej będzie. Stosunki Armii Czerwonej określone są surowym regulaminem okupacyjnym.

Czy są w przygotowaniu procesy przestępców wojennych? — Oczywiście. Kiedy? — Nie jesteśmy zwolennikami odlewania, lecz szybkiej decyzji w tej sprawie. — Czy moglibyśmy się dowiedzieć czegoś o demobilizacji Armii Czerwonej? — Wojna w Europie skończyła się. Kwestię tę bada się obecnie. Czy mógłby Komitet „Wolnych Niemiec” okazać jaką pomoc Radzie Kontrolnej w tej sprawie? — Uważam ten problem za nieaktualny. — Jakże środki należałoby przedsięwziąć w sprawie ekonomicznego uzbrojenia Niemiec? — Całkowicie aprobowuję uchwałę Konferencji Krymskiej i deklarację o klęsce Niemiec, w których o tym wyraźnie mówiono. W takim razie należy zrobić wszystko, aby Niemcy nigdy nie mogli powstać jako potęga militarna i agresywna. — Czy uważa Pan za możliwy stały pobyt w Berlinie korespondentów zagranicznych? — Oczywiście. Prasa, w tej liczbie i zagraniczna, może być pomocna w ogólnej pracy. — Czy podejmuje się środki, by korespondentów zagranicznych sprowadzić tu na stałe? — Sprawy te jeszcze nie były rozpatrywane ani ze strony sojuszników, ani ze strony naszej.

Korespondent „Daily Telegraph” zapytuje, czy proces przestępców wojennych będzie dostępny dla prasy? — Na razie jest trudno mówić o tym, lecz uważam — powiedział marsz. Żukow — że byłoby bardzo pożyteczne prowadzić procesy takie przy drzwiach otwartych.

Małżeństwo Hitlera

Czy można sobie w przybliżeniu wyobrazić, co się stało z Hitlerem? — Sytuacja jest bardzo zagadkowa. Ze znalezionych przez nas dokumentów adiu-

tanta Führera wynika, że na 2 dni przed upadkiem Berlina Hitler ożenił się z Austriaczką Ewą Braun. Ciało Hitlera nie znaleziono i nie pozytywnego o losie jego powiedzieć nie można. W ostatniej chwili mógł odlecieć z Berlina, ponieważ warunki pozwalały na to.

Marszałek Żukow o swoich walkach w Mongolii

Na prośbę korespondentów marsz. Żukow skreślił krótko swoją biografię. Podczas opowiadania obecni zadali mu szereg pytań dodatkowych.

— Proszę nam powiedzieć coś o swojej praktyce bojowej na Dalekim Wschodzie? Na Dalekim Wschodzie nie byłam, lecz byłem w Mongolii na Chalchan i Gole — była to operacja o charakterze lokalnym i dlatego nie przedstawia nic interesującego. Ciekawa jest tylko z operacyjnego punktu widzenia, jako operacja z zastosowaniem wielkiej ilości czołgów i samolotów. Cała akcja trwała tylko 10 dni, podczas których 6-ta armia japońska została otoczona i rozbita. — Kogo uważa Pan za silniejszego przeciwnika — Niemców czy Japończyków? Niemcy, jako przeciwnik już nie istnieje — odpowiedział marsz. Żukow — lecz jeśli mówimy o przeszłości, to z punktu widzenia technicznego Niemcy byli silniejsi, niż Japończycy. — Co przedstawia obecnie japoński żołnierz? — Trudno mi powiedzieć, gdyż warunki od tego czasu uległy gruntownej zmianie.

Stalin kierował operacjami wojennymi

— Czy Marszałek Stalin — zapytał korespondent „Times’a” R. Parker — brał codziennie czynny udział w operacjach, które Pan prowadził? — Marszałek Stalin — odpowiedział marszałek Żukow — szczegółowo i codziennie kierował wszystkimi odcinkami sowiecko-niemieckiego frontu, w tej liczbie i tym odcinkiem, na którym ja się znajdowałem.

Na zakończenie marszałek Żukow dokładnie zaznaczył dziennikarzy z schematem operacji berlińskiej na wielkiej mapie.

Spotkanie 3-ch dowódców Żukow, Montgomery i Eisenhower we Frankfurcie nad M.

LONDYN. — W dniu wczorajszym odbyło się we Frankfurcie nad Menem drugie spotkanie między marszałkiem Montgomerym, marszałkiem Żukowem i generałem Eisenhowerem. W czasie spotkania omawiane były zagadnienia, dotyczące przyszłej administracji Niemiec. Marszałek Żukow oświadczył, że po zajęciu Berlina i po prymitywnym zorganizowaniu życia w Niemczech władze radzieckie pragną stworzyć dla organizacji antyhitlerowskich warunki, możliwe dla rozwoju ich życia społecznego. Niemiec antyfaszyści mogą organizować się w Związkach Zawodowych, oczywiście pod ścisłą kontrolą władz radzieckich.

Pod adresem aliantów marszałek Żukow powiedział, że Wielka Brytania i Stany Zjednoczone udzieliły Związkowi Radzieckiemu pomocy w najbardziej tragicznych dla niego momentach i tego naród radziecki nie zapomni nigdy swym zachodnim sojusznikom.

LONDYN. — Wczoraj wieczorem marszałek Montgomery wygłosił przemówienie radiowe do narodu niemieckiego. W przemówieniu tym stwierdził on, że legenda listopada 1918 roku się już nie powtórzy. Mocarstwa Zjednoczone są zdecydowane dać Niemcom dobrą lekcję i naukę na przyszłość.

Manifest przedwyborczy Churchilla

LONDYN. — Premier Churchill wystosował jako przywódca partii konserwatywnej manifest przedwyborczy do narodu brytyjskiego, w którym stwierdził, że polityka partii konserwatywnej stoi pod znakiem dobra państwa i dobra ogółu.

GENERAŁ BEYNET O WYDARZENIACH W SYRII

LONDYN (Polpress). — Agencja Reutera donosi, że gen. Beynet, wysłannik generała de Gaulle’a oświadczył, że Francuzi opo-

nowali sytuację w Syrii i Libanie na wiele godzin przed interwencją brytyjską. Po interwencji żandarmeria syryjska wraz z motłochem rozpoczęła napad na Francuzów. „Odmówiono nam wówczas — powiedział gen. Beynet — prawa samoobrony, a działą brytyjskie były skierowane przeciw nam”. Gen. Beynet podał również do wiadomości, że na krótko przed interwencją sir Baget’a, głównodowodzącego wojsk brytyjskich na Bliskim Wschodzie, zmniejszono racje żywnościowe dla wojsk francuskich, wbrew obowiązującej od paru lat umowie francusko-angielskiej.

Nieroby

Pośród najpracowitszych psocół, mądrują się trutnie.

Truteń to taki sobie jegomość, który o-choćnie korzysta z cudzej pracy, uważając, że sama natura predystynowała go do pasorzytnictwa. Czasy niesławnej pamięci — sanacji, a potem wojna, były tym ułem, z którego wyrośli się całe roje trutni.

Jedni — to paskarze. Drugi — to słodkie, delikatnie „szabrowniki” zwani. Inni znowu to takie sobie opasłe zwierzątka, co to ani sieją, ani orzą — nawet psuć nie mogą, — ale żyją i to jeszcze jak!

Tym trutniom ciągle jeszcze zdaje się, że lud polski, dźwigający z gruzów Polskę Wyzwoloną — będzie długo jeszcze znosił na swym ciełe pasorzytnicze elementy.

Polska ziemia, tak jak żadna inna, oprócz ziemi sowieckich republik — nasiąkała krwią Ludu. Tego samego Ludu, który zawsze w okresie niewoli, w mrokach konspiracji gryzł długo i cierpliwie łańcuch niewoli — aż pewnego dnia wychodzi w ulice i pola z bronią — aby walczyć o Wolność i Niepodległość. Wojna się skończyła. Zaczęła się walka o pokój, walka, w której armia jest robotnik, chłop i inteligent pracujący. Bronią w tej walce jest sierp i młot, kielnia i piła, pióro, pedzel, lancet i retorta. Pracujemy w warunkach ciężkich. Faszyzm niemiecki wysłał z narodu wszystkie siły.

Zburzone miasta, zniszczony przemysł, brak wielu zasadniczych surowców, zniszczony transport. Wiesz — pozbawiona żywego inwentarza, mało ziarna siewnego, wielka liczba domostw zniszczonych, działami wojennymi. Tysiące fackowców padło w walce, zmarło w męczarniach w obozach koncentracyjnych.

Tysiące żołnierzy polskich oddało życie za wolność, za szczęśliwą spokojną przyszłość swych rodzin i stron rodzinnych. Ci, którzy walczyli za Polskę Demokratyczną, Polskę Sprawiedliwości Społecznej — umierali z myślą o tych, którzy zostają by realizować marzenia bohaterów o Polsce, w której nie będzie głodnych i skrzywdzonych.

Nie wszyscy najlepsi synowie Ojczyzny zginęli. Zostali na posterunkach i walczą pracą rąk i mózgowi wykluwając nową rzeczywistość. A na owoc ich wysiłków czyha gromada pasożytów, — która powiedziała sobie, że wiecznie będzie żyć kosztem cudzej pracy. I zaczęło się szabrownie najdroższą rzeczą, najświętszą dla prawych Polaków: — Krwią Bohaterów. Nonsens — powie ktoś — przesada.

Pomyślny: — Wolność została wywalczona i okupiona krwią. Mamy Państwo Demokratyczne Państwo Niepodległe. Ale to Państwo znajduje się w stadium odbudowy. Najdroższy element — robotnik, chłop i inteligent — stanął do walki, do ciężkiej pracy, nie mając co jeść, obdarty, wycieńczony — lecz pełen zapału, przeświadczony, że jeśli się chce coś mieć — trzeba wyprodukować.

Ale tworzy on z tym przeświadczeniem — że tworzy dla siebie, dla Polski Demokratycznej, której jest wolnym obywatelem. Ochoćnie dźwiga z upadku gospodarczego nasz kraj. Ale powiada mocno, tak jak tylko robotnik i chłop powiedzieć potrafi: — Pracujemy wszyscy. Odejsz muszą od owoców naszej pracy ci wszyscy, którzy nie chcą być produktywnymi członkami naszego społeczeństwa! Polska nie będzie ułem dla trutni!

I ma prawo tak mówić Lud Polski, bo krew jego i pot głęboko przesycały ziemię meczesną. Bo pracą zdobył obywatelstwo do tej ziemi. A czym zadokumentują to prawo ci, którzy nie pracują nigdzie, nie stawiają żadnych realnych korzyści, nie pełnią kawiarnie i knajpy, upijają się i stoją gromadą nieponi włóczęgą się bezczynnie po ulicach miast Polski? Z czyjej oni pracy korzystają?

Zjadają to, czego jest brak pracującym. Korzystają z tych wszystkich dóbr, do których nie mają moralnego prawa.

Ta cała banda pasożytów szabrowników, aszustów i darmożądów — jest ciężarem dla pracujących, bo nie pracując — korzysta z pracy innych.

Są fabryki — którym jest brak robotników. Są pola — które czekają na uprawę. Są stacje przeładunkowe — które się skarżą na brak personelu. Warszawa — panowie i panie, kawiarniani politycy — wola wielkim głosem: — Odbuduj!

Jawna i niejawna reakcja! „Państwo buduje się pracą”. Tak, lecz nasze Państwo musi być budowane przez wszystkich obywateli.

(Dalszy ciąg na stronie 2-ej)

L. 0000

Wspomnienia z niedalekiej przeszłości

Siedem przesłuchiwań w hitlerowskiej kaźni

Z setek tysięcy wywiezionych podczas okupacji do obozów śmierci, torturowanych i katowanych po więzieniach, ocalało niewiele. Ci, którym udało się przetrwać straszną gehennę, zniechęceni się hitlerowskich zbirów, częstokroć długie miesiące muszą leczyć rany ciała. Ran duszy nie wyleczą prawdopodobnie do końca życia. Wspomnienia przeżytych katuszy nieraz spędzają sen z powiek straszną wizją.

W jednym ze szpitali krakowskich przebywa od kilku miesięcy inż. T. G. sponiewierany, zbity, storturowany. Niemal wszystkie organy wewnętrzne ma uszkodzone, głębokie blizny od kajdan na rękach i nogach, ślady pobytu w katowniach przy ul. Pomorskiej i w więzieniu Montelupich w Krakowie.

Pierwsze przesłuchanie

Zabrano go z domu 26 czerwca 1944 r. i zamknięto na Montelupich, a stamtąd po dwóch dniach powieziono na Pomorską.

W pokoju „przesłuchań“, czekało na niego trzech zbirów. Nazwiska dwóch inżynierów: Schenering i Libor, Ślązak mówiący po polsku.

Przesłuchanie zaczęło się o 9-ej rano od tego że więźniowi nałożono na twarz maskę gazową, w której się dusił. Jednocześnie bito go gumą, gdzie popadło. Ręce miał zakute w kajdany i wykręcone w tył, za plecy. W pewnej chwili przewrócono go twarzą do podłogi. Jeden ze zbirów stanął mu na plecach i ciągnął sznur, przeprowadzony przez kajdany, wylamując ręce, pozostałi katowali delikwenta bykowcami.

Zaprząstano, gdy zemdlął — właściwie udał omdlenie. Wtedy wywlekli go do t. zw. celi śmierci. Przebył tam do południa. W celi był smród, brak powietrza. Sponiewierany, zbity leżał na ziemi, obok betonowego słupka, na którym kazano ofiarom kłaść głowę i strzelano w tył głowy. W ten sposób wymordowano wielu ludzi.

Jeszcze raz...

Gdy po południu odwieziono go na Montelupich, współtowarzysze niedoli opatrzyli mu rany. Po upływie pół godziny zabrano go znowu na nowe katusze.

Za szafą w pokoju, gdzie odbywało się przesłuchanie, ukryty był denuncjant. Urządzono coś w rodzaju konfrontacji. Oskarżony zaprzeczył stanowczo, denuncjant oskarżał, żądając wydania współników.

I znowu bicie bambusową grubą laską, trwające przeszło godzinę, po pośladkach, po ranach.

Na noc — kajdany na ręce i nogi, ciemnica, trzy dni o chlebie i wodzie.

Tortura wodna

Po kilku dniach znowu jazda na Pomorską, w towarzystwie 7-miu innych ofiar autem więziennym.

Po skatowaniu bykowcami, połączono inżyniera na wznak, nogi zgięte w kolanach, do kostek doprowadzono ręce skute w kajdany i przywiązano je. Potem podniesiono go, ułożono na dwóch krzesłach, tak, że głowa zwisała i z dużej butli lano mu wodę w usta. Męka ta trwała blisko trzy godziny.

Gdy wreszcie wstał i chwiejąc się na nogach, oparł się ręką o stół, wówczas jeden ze zbirów przygwoździł mu dłoń do stołu sztyltem, i zaczął nożem obracać w ranie. Równocześnie inny oprawca kopnął parokrotnie więźnia w okolice nerek. Od tej pory, inżynier ma jedną nerkę odbita.

Nowe tortury

„Przesłuchanie“ czwarte odbyło się po dwóch dniach na Montelupich. Bicie bykowcami, ściskanie palców w szufladzie i wbijanie za paznokcie żelaznych „szpiców“, bardzo ostrych, wreszcie ściskanie głowy między drzwiami. Najgorsze było wbijanie gwoździ.

W pewnym momencie wybuch nieprzytomnej wściekłości zbira:

— Zdechniesz zaraz! — Rewolwer przysunięty do tyłu głowy. Liczenie do trzech. Śmiertelnie uderzonemu człowiekowi już wszystko jedno... Może i lepiej, że nareszcie się to skończy...

— Twardy jesteś taki synu. Ale my cię zmusimy...

Nieroby

(Dokończenie ze strony 1-ej)

wateli. Bo tylko ten, kto będzie pracował lub nauką w szkole będzie się do pracy przygotowywał — jest i będzie prawym obywatelom.

Szabrem, paskiem, oszustwem i draństwem nie buduje się przyszłości. Przyszłość — buduje się pracą. Teraźniejszość tworzy się na gruncie pracy. Idą czasy nowe. Dźwięczy w pochodzie tych czasów krok mocny, krok twardy Ludzi Pracy. To idą ludzie nowi. Budowniczości Polski Demokratycznej — wspólnej własności ludzi pracy.

Do szeregu!... bo być może braknie w tych szeregach miejsca dla maruderów i szkodników.

Grzywnowicz Roman

Dwa następne przesłuchania odbyły się na Montelupich według ustalonej metody: bicie bykowcem i bambusem po całym ciele, maska gazowa.

Kulminacyjny dzień kaźni

Po dwóch dniach nowe tortury w specjalnej celi na Montelupich.

Do jednej ściany przytwierdzone były żełazne drgi. Ofierze związano sznurami ręce, wygięte do tyłu i postawiono go na stołku pod ścianą. Długi sznur, którym miał związane ręce, dociągnięto do drga, umocowanego go i usunięto nagłym kopnięciem stołek spod nóg. Delikwent leżał się z tym. Naprężył mięśnie, ręce opadły stopniowo. Gdyby opadły nagle — mięśnie byłyby zerwane. Następnie skrapowano nogi i podciągnięto je do drugiego drga, tak że delikwent zawisł twarzą do ziemi. Po czym zaczęło się bicie bambusową laską, dopóki oprawcy nie zmęczą się. W końcu wyszli zamykając cele.

W tej pozycji pozostał delikwent blisko godzinę. Pot z krwią spływał zeń strumieniami, na ziemi tworzyły się całe kałuże.

W międzyczasie wszedł jeden z dozorców, dobroduszy „życzliwy“ namawiając do przyznania się, obiecując wolność.

Po pewnym czasie zbiry powrócili i zaczęło się bicie, bicie, bicie... W pewnej chwili jeden z katów, wskoczył na grzbiet torturowanego i deptał po nim.

Po kilkugodzinnej kaźni zapowiedziano inżynierowi, że będzie rozstrzelany, a jego żona pójdzie do obozu.

Parodia sądu

Po dwóch tygodniach, na Montelupich odbył się sąd. Za stołem zasiadło trzech, oficerów gestapo, trzech opryszków w mundurach z odznaczeniami. Jeden z nich, podobno szef gestapo na Kraków, odczytał inżynierowi „protokół“, stwierdzający, że oskarżony nie przyznał się do winy, ale, że zarzuty zostały potwierdzone zeznaniami „świadków“. Wyrok — śmierć przez rozstrzelanie.

Nie zdążyli

Dnia 27 lipca wraz z innymi więźniami zawieziono inżyniera do Gross-Rosen, gdzie pracował ciężko w filialnym obozie Fünftheichen, o 100 km od Gross-Rosen.

W obozie zachorował na zapalenie płuc. Oczywiście żadnej opieki lekarskiej nie było. Stwierdzono wreszcie całkowitą niezdolność do pracy. Oznaczało to śmierć, krematorium... 19 stycznia miał być przeniesiony wraz z innymi na spalanie. Przed tym śmierć od zastrzyku.

Tymczasem zwycięska ofensywa Czerwonej Armii zaczęła się zbliżać. Niemcy bali się jechać z Fünftheichen do Gross-Rosen, gdyż na drodze były już świeckie czołgi. Zamierzano ewakuację zdrowych na zachód — chorych postanowiono rozstrzelać... Wyznaczono egzekucję na 22-go.

Nie zdążyli jednak... 22-go rano pierwsze oddziały sowieckie zajęły obóz. Gehenna się skończyła.

Stanisław Grek.

Międzynarodowe kartele odradzają się

MOSKWA (Polpress). — Agencja TASS przypomina, że prasa demokratyczna jednomyślnie domagała się podczas wojny zlikwidowania karteli, względnie ograniczenia ich działalności na arenie międzynarodowej. Ustalono bowiem bezspornie, że kartele i trusty Anglii i Stanów Zjednoczonych, związane umowami handlowymi z koncernami niemieckimi, przyczyniły się w dużym stopniu do uzbrojenia Niemiec, rozwoju hitlerizmu i wzmocnienia wojskowego i gospodarczego baz imperjalizmu niemieckiego.

Niedawno umiłki huk działań w Europie, a znane przedwojenne kartele już podkładają miny pod gmach przyszłego pokoju. Gdy w Berlinie podpisano akt kapitulacji, przedstawiciele koncernów niemieckich w krajach neutralnych podpisywali akty o wznowieniu umów, zerwanych przez działania wojenne.

Minister sprawiedliwości Stanów Zjednoczonych Biddle na posiedzeniu komisji prawnej Senatu oświadczył, że wiele umów kartelowych, zerwanych na skutek wojny, wznowiono.

Wielkie niemieckie koncerny, przewidując porażkę Niemiec, utworzyły nowe filie za granicą, jak np. w Hiszpanii, Szwajcarii, Argentynie i w krajach Ameryki Łacińskiej.

W krajach tych Niemcy ulokowali znaczne kapitały, które służą m. in. dla oplacenia prasy i rozwinięcia kampanii w interesie przemysłu niemieckiego. Ekspozytura koncernów Farbenindustrie, Kruppa i inne wznowiają w wielu wypadkach międzynarodowe stosunki handlowe.

Minister Biddle zgłosił w tych dniach projekt ustawy, która przewiduje rejestrowanie w ministerstwie sprawiedliwości wszelkich umów z firmami zagranicznymi. „Celem ustawy — jak powiedział Biddle — jest ingerowanie opinii amerykańskiej w sprawę, która może dotyczyć interesów narodowych“.

Amerykanie jednak, opierając się na doświadczeniu dwóch wojen, powinni wiedzieć, że tam, gdzie się zawiera umowy kartelowe, przygotowuje się również i spiski przeciw demokracji.

Odbudowę pokoju należy rozpocząć nie od wznowienia umów kartelowych, lecz przede wszystkim od zabezpieczenia materialnego bytu zniszczonych przez wojnę narodów. Przyszłość wielu państw zależna jest od tego, jak i w jakim terminie rozwiąże się te zagadnienia.

Po pierwszej wojnie powstała w Ameryce organizacja A. R. A. w celu niesienia pomocy głodującej Europie. Prasa amerykańska donosi, że obecnie rzecz się ma podobnie. Lecz tysiące czy miliony paczek nie odbudują Europy. Pełne odrodzenie ekonomiczne zależne jest jedynie od współpracy ekonomicznej i politycznej Związku Radzieckiego, Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych.

Kartele i A. R. A. to dwie przeciwne strony medalu. Nie można bezkarnie dawać jedną ręką chleb głodującym, a drugą skazywać miliony ludzi na głód, który musi nastąpić w konsekwencji skoncentrowania powojennej wytwórczości w ręku kilku trustów.

Zebranie Komitetu Wyzwolenia Narodowego w Trieście

BELGRAD (Polpress). — W Trieście odbyło się pierwsze zebranie Komitetu Wyzwolenia Narodowego Słowenii, który jest w chwili obecnej jedyną władzą administracji cywilnej w Trieście. Zebranie odbyło się w wielkim nowoczesnym gmachu Domu Ludowego, w którym do chwili wyzwolenia miasta mieściła się kwatery główna partii faszystowskiej. W sali zebrania, udekorowanej flagami narodów zjednoczonych, wisiał olbrzymi portret maza. Tito. W zebraniu wzięło udział ok. 800 delegatów z Triestu i Goricy. Sekretarz Komitetu Wyzwolenia, znany chirurg z Goricy, Bogdan Breselj, w krótkim przemówieniu w następujący sposób streścił najważniejsze punkty programu prac Komitetu: 1) wykorzystanie elementów faszystowskich, 2) zmobilizowanie wszystkich sił roboczych w celu szybkiego unormowania życia gospodarczego, 3) zorganizowanie życia kulturalnego i stworzenie systemu wychowawczego. Dr. Breselj dodał, że podczas okupacji niemieckiej przemysł Triestu i całego okręgu poniósł niepowetowane szkody. — Urządzenia prawie wszystkich fabryk zostały wywiezione lub zniszczone przez faszystów. Na zakończenie swojego przemówienia dr. Breselj oświadczył, że marsz. Tito przyjął niedawno delegację Włoch i Słowenów z Triestu i omówił z nimi wiele aktualnych zagadnień.

TITO W SŁOWENII

MOSKWA. — W czasie swego pobytu w Słowenii marszałek Tito przyjął dele-

gację ludności austriackiej i słoweńskiej z Karyntii, która oświadczyła, że Karyntia pragnie wchodzić w skład zjednoczonego państwa jugosłowiańskiego.

WYROK NA FASZYSTÓW JUGOSŁOWIAŃSKICH

BELGRAD (Polpress). — W Skoplje zakończył się proces zdrajcy narodu Rajewa i jego współników. Były „komisarz do spraw żydowskich“ Włakow został skazany na dożywotnie więzienie.

ROZWIĄZANIE ORGANIZACYJ ANTYŻYDOWSKICH WE FRANCJI

PARYŻ. (Polpress). — Rząd ogłosił dekret, mocą którego wszystkie organizacje i towarzystwa antyżydowskie na terenie Francji zastają rozwiązane. Przeciwnikom tych organizacji i towarzystw będą wszczęte dochodzenia karne.

ODEZWA AUSTRIACKIEGO MIN. OPIEKI SPOŁECZNEJ

MOSKWA (Polpress). — Korespondent agencji TASS donosi, że austriackie Ministerstwo Opieki Społecznej wydało odezwę do ludności Austrii, w której nawołuje społeczeństwo do aktywnego udziału w odbudowie gospodarki kraju.

Z SZEROKIEGO ŚWIATA

Jak Anglicy mieli się bronić przed inwazją

LONDYN (Polpress). — Podano do wiadomości, że gdyby Niemcy próbowali dokonać inwazji na wyspy brytyjskie, spotkałaby ich podwójna ściana ognia. Na wybrzeżu wschodnim i południowym Anglii przygotowano w lecie 1940 r. ogromne podziemne zbiorniki napelnione ropą. Z chwilą niemieckiej próby lądowania zawartość tych zbiorników miała być za pomocą rur i potężnych pomp wylana do morza i podpalona. Gdyby hitlerowcom udało się przebyć tę pierwszą zapórę ogniową, natknęliby się już na samą wybrzeża na gestę sieć automatycznych miotaczy płomieni. Jak wiadomo, ludność cywilna została wysiedlona z kilkukilometrowego pasa na wybrzeżu angielskim.

PRZED WYBORAMI W KANADZIE

LONDYN (Polpress). — Dnia 11 czerwca rozpoczynają się w Kanadzie powszechne wybory. 965 kandydatów ubiega się o 245 mandatów. Trzy główne partie polityczne prowadzą energiczną kampanię wyborczą. Partia liberalna wysunęła 235 kandydatów. Na liście jej pierwsze miejsce zajmuje obecny premier Mackenzie King, który w programie swym kładzie szczególny nacisk na ubezpieczenia społeczne, kontrolę państwa nad życiem gospodarczym i inne reformy. Partia socjalistyczna wysunęła 205 kandydatów, a partia progresywnych konserwatystów 204 kandydatów.

PRODUKCJA „KOMBAJNÓW“ W KRASNOJARSKU

MOSKWA. — W Krasnojarsku powstały podczas wojny olbrzymie zakłady budowy „kombajnów“ (kombajnów). Mimo olbrzymich trudności, jak brak wykwalifikowanych robotników, surowy klimat i trudności transportowe, zakłady zbudowano w rekordowo krótkim czasie. Produkcja ich przeznaczona jest na zaspokojenie potrzeb gospodarki rolnej Syberii.

Zakłady produkują „kombajny“ już od 1940 roku.

TROSKA ZW. RADZIECKIEGO O ZDROWIE DZIECI

MOSKWA. — Troska państwa radzieckiego o zdrowie dzieci nie tylko nie ustawała w czasie wojny, ale wprost przeciwnie z roku na rok wzrastała.

W zeszłym roku na letniskach podmoskiewskich i w letnich półkoloniach dziecięcych spędzało wakacje 92.000 dzieci.

W roku bieżącym rejonowe wydziały oświaty ludowej skierowały tam 132.000 dzieci, w tej liczbie 8.000 dzieci w wieku przedszkolnym i tyleż ze żłobków.

Wkrótce rozpocznie się masowy wyjazd dzieci, rodzin wojskowych, inwalidów wojennych i urzędników do obozów pionierskich i na letniska podmiejskie. W obozach i ośrodkach dzieci będą otrzymywały 4-razowe sanatoryjne odżywianie, po pół litra mleka dziennie, czekoladę i słodycze.

ODMINOWANIE

PORTÓW ŚRÓDZIEMNOMORSKICH

LONDYN. — Z Londynu donoszą, że obecnie wszystkie porty morza Śródziemnego są już czynne dla żeglugi. Olbrzymie dzieło odcinowania wód zostało dokonane przez zespoły marynarzy angielskich, greckich i francuskich.

PRZED 12 SESJĄ

RADY NAJWYŻSZEJ ZSRR

MOSKWA (Polpress). — Radzieckie Biuro Informacyjne donosi, że Prezydium Rady Najwyższej ZSRR postanowiło zwołać 12-tą sesję Rady Najwyższej ZSRR na dzień 22 czerwca.

SZÓSTA SESJA

RADY NAJWYŻSZEJ ZSRR

MOSKWA. (Polpress). — 6 sesja Rady Najwyższej Rosyjskiej Federacyjnej Socjalistycznej Republ. Radzieckiej otworzył przewodniczący Rady Najwyższej Zdanow. Na posiedzeniu byli obecni Marszałek Stalin wraz z członkami Rządu Radzieckiego. Na porządku dziennym znajduje się sprawa zatwierdzenia budżetu RFSRR na rok 1945 oraz sprawozdanie z wykonania budżetu na lata 1943 i 1944.

ŻEGLUGA

NA MORZACH RADZIECKICH

MOSKWA. (Polpress). — Mimo olbrzymich zniszczeń, dokonanych przez okupantów w portach radzieckich, odbudowa postępuje szybko naprzód. Na Morzu Czarnym największy port Odessa jest już od kilku tygodni otwarty dla żeglugi. Odbudowano również port Mikołajew. Przez długi czas polawiacze min oczyszczają z pól minowych wody przybrzeżne Morza Czarne — obecnie żegluga na tych wodach jest zupełnie bezpieczna. W końcu czerwca zostanie oddana do użytku Ryga — jeden z największych portów na Bałtyku.

KRONIKA

OD WYDAWNICTWA

W środę, dnia 13 b. m. wyjdzie w zwiększonej objętości jubileuszowy setny numer „Głosu Narodu“.

Ogłoszenia do tego numeru przyjmujemy tylko do wtorku, dnia 12-go do godz. 12-iej w poł.

Oplaty na rzecz P.C.K.

Do wybuchu wojny w 1939 roku Polski Czerwony Krzyż otrzymywał od wszystkich imprez widowiskowych — kin, teatrów itp. po 5 groszy od biletu wejściowego. Z funduszy tych placówki P.C.K. utrzymywały punkty sanitarne, ambulatoria, szpitale itd.

Obecnie, po uzgodnieniu tych spraw z odpowiednimi władzami, znawia się te opłaty, a biorąc pod uwagę wartość dawnych 5 groszy i dziś ustala się takowe na 50 groszy od osoby.

Walne zebranie członków Spółdzielni Rolniczo-Handlowej

Zarząd Spółdzielni Rolniczo-Handlowej zawiadamia, że na podstawie art. 30 Statutu zostaje zwołane na dzień 17 czerwca 1945 r. o godz. 10-iej w pierwszym terminie, a o godz. 10.30 w drugim terminie doroczne zwyczajne walne zgromadzenie przedstawicieli członków Spółdzielni w lokalu własnym w Częstochowie, przy ul. Fabrycznej Nr. 1/3 z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie, 2) Sprawozdanie Zarządu, 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej, 4) Udzielenie absolutorium Zarządowi i Radzie Nadzorczej, 5) Wybór członków Rady Nadzorczej, 6) Zmiana statutu, 7) Uchwalenie najwyższej granicy obowiązków Spółdzielni, 8) Wolne wnioski.

Z uwagi na ważność postawionych przed zarządkiem dziennym spraw obecność wszystkich przedstawicieli członków jest konieczna.

Stan szpitalnictwa w powiecie częstochowskim

W Olsztynie, powiatu częstochowskiego, osadzie letniskowej, znanej szerszemu ogółowi mieszkańców Częstochowy i powiatu z pięknego położenia, terenów zalesionych, suchych i zdrowych, powstał Szpital Powiatowy ogólny, przewidziany na 100 łóżek z oddziałami: wewnętrznym, zakaźnym, położniczym i malej chirurgii. Zakład ten zorganizowany został dzięki udzieleniu kredytów przez Urząd Wojewódzki Kielecki.

O celowości tego zakładu świadczy chociażby fakt, że powiat częstochowski liczy ok. 200 tys. mieszkańców, a więc zrozumiale, że potrzeby w dziedzinie lecznictwa są bardzo duże. Do chwili obecnej jedynym zakładem leczniczym na cały powiat był Szpital Powiatowy w Krzepicach, który pomimo wzorowego prowadzenia, w żadnym wypadku nie mógł zaspokoić potrzeb mieszkańców całego powiatu.

Szpital w Olsztynie częściowo został otwarty z dniem 1 czerwca r. b., mianowicie: uruchomiono oddział wewnętrzny i pododdział zakaźny. Kierownikiem szpitala jest dr Nożyńska. Dalsze prace nad organizacją pozostałych oddziałów i należytym zaopatrzeniem szpitala, są w toku. Całkowite otwarcie i poświęcenie szpitala nastąpi w najbliższym czasie.

Drugi nowy Szpital Powiatowy w Kłobucku, o rozmiarach skromniejszych, z przewagą łóżek zakaźnych, pod kierownictwem miejscowego lekarza, dr Wójcika, został otwarty również z dniem 1 czerwca r. b.

Konferencja w R. K. U.

Dnia 9 b. m. w gmachu R. K. U. z inicjatywy nowego komendanta R.K.U. rtm. Banaszkiewicza odbyła się konferencja z udziałem przedstawicieli władz, partii, organizacji, prasy itd. Nowy komendant przedstawił się zgromadzonemu i w dłuższym przemówieniu, określił rolę i sposób pracy R.K.U. Zaapelował do zebranych ażeby w tych dosyć ciężkich momentach przejściowych dopomagali w pracy R.K.U., uświadamiając społeczeństwo, demontując nieczym niezasadnione plotki rozsiane przez nieprzyjacielem.

Wielki nacisk położył komendant R.K.U. na sprawę zaopatrzenia rodzin powołanych do wojska i zapewnił, że będzie wszystko czynił, by ta kwestia była rozwiązana należycie.

Przemówienie rtm. Banaszkiewicza przyjęte zostało z wielkim entuzjazmem i zadowoleniem przez zebranych.

Po konferencji w świetlicy R.K.U. odbyło się skromne przyjęcie. Nastrój panował naprawdę prawie koleżeński, co było bez wątpienia zasługą nowego komendanta, który przez swoje przemówienie i sposób bycia, wykazał, że jest człowiekiem energicznym i świadomym swego zadania.

Zebrani wynieśli mocne wrażenia, że praca R.K.U. ciężka i niekiedy niewdzięczna prowadzona przez nowego komendanta da naprawdę dobre wyniki ku dobru naszej Ojczyzny.

Uroczyste otwarcie Państw. Wytwórni Farmaceutycznej

Na terenie Częstochowy, zanotować należy interesujący fakt powstania nowej placówki, jaką jest „Państwowa Wytwórnia Farmaceutyczna“.

Uroczyste otwarcie wraz z poświęceniem odbyło się 5 b. m. w obecności przedstawicieli Władz, których zaprosił z celami i sposobem pracy mgr Szymański, dzielny organizator tej nowej placówki.

Cenne wskazówki i współpracę mgr Gessne-

ra i mgr Stępnia przyczynili się do wzbogacenia produkcji leków iniekcyjnych.

Po krótkim przemówieniu ks. proboszcza, goście zwrócili uwagę na rolę i znaczenie Szkoły Głównej, która jest ośrodkiem pracy w ampułkarni, udzielił kierownik techniczny wytwórni, poznając zebranych z tajemkami produkcji.

Na zakończenie goście zostali zaproszeni na obiad, który spożyto w doskonale zorganizowanej stołówce przy wytwórni.

Należy się wiele słów uznania dla pracy kierownictwa i personelu P.W.F. w Częstochowie. Jesteśmy pewni, że P.W.F., jak dotąd tak i w przyszłości, będzie cieszyć się poparciem Władz miejscowych w swej, przynoszącej duży pożytek społeczeństwu, pracy.

Z życia kulturalnego

Związkowa Szkoła Muzyczna

Zapowiadany od dawna Instytut Muzyczny rozpoczyna swą działalność pod nazwą Zwią-

Z pierwszej odprawy kierowników świetlic Pow. Urz. Inf. i Prop.

W dniu 9 b. m. sala Pow. R. N. zapelniała się gośćmi z powiatu, kier. świetlic, którzy przybyli na swą I odprawę wobec Kier. Pow. Urz. Inf. i Prop. oraz Referenta Świeclicow. A. Siła przy obecności Delegata Insp. Szk. i przedstawicieli prasy.

W atmosferze szczerzej wzajemnej przychylności kierownicy poszczególnych świetlic składali sprawozdania ze swej, dotychczasowej działalności oraz zapoznawali zebranych z zamierzeniami na przyszłość. Jak wynika z tych sprawozdań ruch świetlicowy w powiecie mimo ogromnych trudności rozwija się zadowalająco tak, że stale przybywa świetlic, ognisk kultury i kuźni myśli demokratycznej, a w każdej z nich wciąż rośnie zastęp jej członków stałych i powiększa się liczba sympatyków ruchu. Zwraca się b. dobrze jest zorganizowana i prowadzona świetlica w Przyrowie. Jej kierownik Z. Sikorski borykając się z nielada trudnościami stworzył ośrodek kulturalny, w którym „nauka bawi, a zabawa uczy“. Kierownicy innych świetlic też nie szczędzą zachodów, aby powierzone im pieczy placówki rozwijały się dobrze i spełniały należycie swe zadania. Pomyślnie rozwija się świetlica w Kamienicy Polskiej (358 czł. istnieje od lutego b. r.) w Kiedrzyń, (kier. Dudek; 30 czł. stałych, kółko dramat., chór), w Gnaszynie (kier. Beim Z., czł. 40, orkiestra, chór, drużyna sportowa) w Rudnikach (Serwiak Tad., biblioteczka, organizacja orkiestry), w Krzepicach (kier. Jarkiewicz, zabawy, prelekcje, kółko amatorskie sportowe, chór), we Wrzósowie-fabryce (kier. Bączek Jan, czł. 26, kółko amatorskie) i w gminie (kier. Kisiel), w Bleszynie (kier. Bol. Polaczek), gdzie zorganizowane są kursy dokształcające dla tych, którzy nie ukończyli 7 klas szkoły powszechnej; w Re-

Kielce

Wywiad z dyrektorem „Huty Ludwików“

„Huta Ludwików“ — mówi dyrektor inż. Bratkowski — przystosowuje swą produkcję do nowych potrzeb gospodarczych. Pragnie ona w miarę możliwości zaopatrywać wieś w artykuły przemysłowe, w zamian za to, wieś będzie chętniej oddawać produkty rolne dla ludności miejskiej.

Wyrobiamy się więc garnki żeliwne emaliowane, odlewy kuchenne, rury, oraz maszyny i narzędzia rolnicze: kieraty, sieczkarnie, młockarnie itp.

Na produkcję maszyn i narzędzi rolniczych zwrócona jest największa uwaga i dział ten jest stale rozszerzany.

Polityka Niemców w stosunku do przemysłu polskiego była jasna — zniszczyć przemysł i pozbawić go maszyn i urządzeń. Tak też i czynili.

Z Huty wywieziono ponad 900 wagonów maszyn, narzędzi, surowców i półfabrykatów. Część tego transportu skierowana była do Poręby pod Witkowicami, większość jednak wysłano do zakładów niemieckich pod Gliwicami, dokąd skierowano również i fachowców — specjalistów Huty.

Dlatego też dzisiaj nie można niektórych działów w ogóle uruchomić, gdyż brak jest maszyn i wyposażenia.

Z produkcji przedwojennej czynne są działy: odlewnia żeliwa, emaliarnia, warsztat mechaniczny, kuźnia i stolarnia. Zaniechana została produkcja motocykli i sprzętu wojennego (kuchnie polowe, wozy telefonizacyjne, helmy, szable). Nowym działem jest produkcja maszyn i narzędzi rolniczych zapoczątkowana podczas okupacji. Również wtedy został uruchomiony oddział reperacji samochodów, który był prowadzony przez wojsko niemieckie. Ponadto dzierżawiła firma oddział obróbki drewna „Henryków“.

Zakłady zatrudniają obecnie 330 osób, co w stosunku do stanu przedwojennego — 2500 osób, stanowi około 15%.

Produkcja Huty również utrzymuje się na tym poziomie, gdyż wynosi obecnie około 100 ton miesięcznie, w stosunku do blisko 800 ton miesięcznej produkcji przedwojennej.

Ta pozorna zgodność stosunku produkcji do stanu zatrudnienia, mimo obniżenia się wydajności pracy do 65—70% wydajności przedwojennej, tj. o 1/3, tłumaczy się czasowym za-

kowa Szkoła Muzyczna. Dyrekcja Szkoły zawiadamia wszystkich zapisanych uprzednio do Instytutu Muz., jak i nowowstępujących, iż Kancelaria Szkoły czynna jest codziennie od godz. 9 — 11 i 17 — 18-iej w lokalu Szkoły przy ul. Jasnohorskiej 33/35 (obok Teatru) i przyjmują zapisy oraz opłaty za naukę i egzamin. Egzaminy wstępne rozpoczynają się 12-go i trwać będą do 16 b. m. Program Szkoły obejmuje naukę na: fortepianie, śpiewu solowego, skrzypcach, wiolonczeli, instrumentów dętych, harmonii oraz przedmiotów teoretycznych — od początku do najwyższego poziomu. Uczą siły pierwszorzędne.

Repertuar kin

Kino „Wolność“ i „Polonia“ — „Zdobycy Marokko“ i Tygodnik „Bukareszt“.

Początek seansów: 14.30, 16.30, 18.30, w niedzielę i święta od 12.30.

Kino „Bałtyk“ — „Przygoda pod Paryżem“ i Polska Kronika Filmowa Nr. 9—102.

Początek seansów: 15, 17, 19, w niedzielę i święta od godz. 13.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

Z. Osieński — Opatów. Artykuł, o który obywatel pyta, był nam nadesłany przez „Polpress“ — Łódź, Piotrkowska 133.

W dniu 9 b. m. sala Pow. R. N. zapelniała się gośćmi z powiatu, kier. świetlic, którzy przybyli na swą I odprawę wobec Kier. Pow. Urz. Inf. i Prop. oraz Referenta Świeclicow. A. Siła przy obecności Delegata Insp. Szk. i przedstawicieli prasy.

W atmosferze szczerzej wzajemnej przychylności kierownicy poszczególnych świetlic składali sprawozdania ze swej, dotychczasowej działalności oraz zapoznawali zebranych z zamierzeniami na przyszłość. Jak wynika z tych sprawozdań ruch świetlicowy w powiecie mimo ogromnych trudności rozwija się zadowalająco tak, że stale przybywa świetlic, ognisk kultury i kuźni myśli demokratycznej, a w każdej z nich wciąż rośnie zastęp jej członków stałych i powiększa się liczba sympatyków ruchu. Zwraca się b. dobrze jest zorganizowana i prowadzona świetlica w Przyrowie. Jej kierownik Z. Sikorski borykając się z nielada trudnościami stworzył ośrodek kulturalny, w którym „nauka bawi, a zabawa uczy“. Kierownicy innych świetlic też nie szczędzą zachodów, aby powierzone im pieczy placówki rozwijały się dobrze i spełniały należycie swe zadania. Pomyślnie rozwija się świetlica w Kamienicy Polskiej (358 czł. istnieje od lutego b. r.) w Kiedrzyń, (kier. Dudek; 30 czł. stałych, kółko dramat., chór), w Gnaszynie (kier. Beim Z., czł. 40, orkiestra, chór, drużyna sportowa) w Rudnikach (Serwiak Tad., biblioteczka, organizacja orkiestry), w Krzepicach (kier. Jarkiewicz, zabawy, prelekcje, kółko amatorskie sportowe, chór), we Wrzósowie-fabryce (kier. Bączek Jan, czł. 26, kółko amatorskie) i w gminie (kier. Kisiel), w Bleszynie (kier. Bol. Polaczek), gdzie zorganizowane są kursy dokształcające dla tych, którzy nie ukończyli 7 klas szkoły powszechnej; w Re-

Ważna też jest współpraca z miejscowym nauczycielstwem i życiwe ustosunkowanie się do kierowników świetlic, zarządów gminnych.

Przy dobrej wszakże woli zainteresowanych stosunki ułożą się pomyślnie, a przy pewnej ofiarności miejscowego społeczeństwa przede wszystkim odnośnie zasilenia bibliotek świetlicowych odpowiednim materiałem książkowym — rozwój świetlic jest zapewniony, zwłaszcza, że tak powiatowy referent świetlicowy, jak i ich-poszczególne kierownice wiedzą, czego chcą i ku czemu dążą. Po sprawozdaniach zabrał głos delegat Insp. Szkoln. ob. Ciosek, który omówił rolę i zadania świetlic z punktu widzenia szkolnictwa, przy czym podkreślił konieczność współpracy nauczyciela z kierownikiem świetlicy. Następnie kier. świetlicowy, ob. Serwiak Tad. wygłosił dłuższy, b. starannie opracowany referat o zadaniach i celach świetlic, który chcielibyśmy umieścić na łamach miejscowej prasy. Na zakończenie odprawy zabrał głos pow. ref. świetlicowy ob. Sił. Mówca zaapelował do zebranych, aby zorganizowali w swych ośrodkach uroczyste obchody Święta Morza i podał jako ich wzór projekt uroczystości, mających się odbyć w Częstochowie.

Na tym Kier. Pow. Urz. Inf. i Prop. odprawę zakończył oznaczając termin przyszłego zebrania na 30 czerwca b. r. (S. F.)

niechaniem produkcji motocykli, przy których potrzeba było więcej pracy — a efekt wagi był mniejszy.

Zapas surowki i żeliwa pozostawiony przez okupanta zaspokoił potrzeby bieżącej produkcji jeszcze przez przeciąg 3—4 miesięcy.

W Gliwicach, pracuje obecnie kilku techników nad sporządzeniem inwentarza majątku Huty. Jednocześnie czynione są starania u władz o rewindykację. Opracowuje się wysokość strat wojennych.

Czynione są starania nad zabezpieczeniem tych działów fabrycznych, których z braku odpowiednich kredytów nie można uruchomić.

Produkcja firmy w 50% idzie na wolny rynek, reszta pozostaje do dyspozycji państwa. Odbiorcami są w 90% spółdzielnie rolnicze. Nawiazaliśmy kontakt z innymi miastami i wysyłane są transporty do Lublina, Łodzi, Warszawy i Łowicza.

Na terenie Huty jest założona stołówka dla pracowników, dająca im bezpłatnie całodienne utrzymanie, oraz świetlica z biblioteką, w której znajduje się przeszło 500 tomów książek beletrystycznych i specjalnych.

Rozumiejąc doniosłość znaczenia wyszkolenia nowych kadr rzemieślników — fachowców założyliśmy i utrzymujemy szkołę zawodową techniczną dla 50 uczniów.

Spośród załogi Huty została wybrana Rada Załogowa w składzie 5 członków (3 robotników i 2 urzędników), z której do Zarządu wszedł jeden delegat. Współpraca Zarządu z Radą Załogową jest b. dobra.

Na terenie zakładu są czynne komórki partyjne PPR i PPS.

Dzięki zdecydowanemu stanowisku Zarządu, znajdującego całkowite poparcie Związku Zawodowego, do którego należą wszyscy pracownicy i Rady Załogowej, została całkowicie usunięta plaga kradzieży, jaką miała początkowo miejsce. Obecnie pracownicy pracują dobrze, jest wśród nich zrozumienie trudności, jakie musi pokonywać Zarząd, aby nie dopuścić do zahamowania w rozwoju, tej, tak ważnej dla państwa placówki gospodarczej. Należy zauważyć — zakończył dyrektor inż. Bratkowski — że w okresie okupacji wydajność pracy robotników spadła do 20% wydajności przedwojennej i Niemcy musieli utrzymywać załogę składającą się z 2800 osób, przy ograniczonej bardzo produkcji. Maksymilian Plewko.

LISTY DO REDAKCJI

Nasz artykuł S.O.S. wywołał b. żywe zainteresowanie w miejscowym społeczeństwie, czego jednym z dowodów niech będzie niżej przytoczony list:

Szanowny Obywatelu Redaktorze!

Nareszcie, znalazł się w Polsce obywatel, który śmiało i odważnie nazwał rzeczy po imieniu. Rozchodził mi się o artykuł „S.O.S.“ i poruszane w nim sprawy, a dotyczące bezpośrednio Polaków.

Będąc na miejscu — miałem możność przeżywać i obserwować tragedię Narodu Polskiego. Czytając w gazetach apele i sprawozdania korespondentów o Śląsku Dolnym, czy Górnym, odnoszę się wrażenie, że to w przybliżeniu Kalifornia? Nic też dziwnego, że spotyka się po drodze ładne karawany Polaków. A na miejscu dostaje się obuchem w głowę, z racji tego, żeś jest bracie Polakiem. Niemiec, wczorajszy kat, barbarzyńca i morderca Polaków, dawniejszy hitlerowiec, mści się — już teraz na biednym Narodzie Polskim. Mimo woli nie chce się wierzyć, czy to możliwe! A jednak tak jest — ten morderca barbarzyńca i kat z zawodu, bo takim jest każdy Niemiec — obecnie zamienił tylko swoją skórę wilczą na llsią. Kolor brunatny na czerwony.

W czasie wyrzucania polskiej rodziny — przez takiego Niemca — słyszy się pogroźki: czekajcie wy polscy faszysty — już niedługo, a my wam pokażemy.

Zachodzi pytanie — czemu czynnik młodości nie zabezpiecza tam Polaków życia i mienia? Nic tu nie pomaga słodkie apele i nawoływania. Artykuł S.O.S. zasługuje na uwagę i jest tylko cząstką tej krzywdy, jaka tam się dzieje nam Polakom.

Dlatego też bardzo proszę o kilkakrotne powtórzenie alarmu „S.O.S.“

Z poważaniem
Repatriant W. Kmiciak.

W przejeździe przez Częstochowę, dnia 6-go czerwca 1945 roku.

Z zebrania Okręg. Tow. Rzemieślniczego

W dniu 10 b. m. odbyło się zebranie członków Okręg. Tow. Rzemieślniczego pod przewodnictwem ob. prezesa P. Dębskiego przy współudziale Insp. Pracy inż. ob. Malinowskiego, naczelnika Urzędu Skarbowego ob. Rzepki, prof. Sobińskiego, Naczelnika Izby Rzemieślniczej ob. Hohensee, przedstawicieli prasy itd.

Po zagajeniu zebrania przez ob. Dębskiego dłuższą prelekcję wygłosił ob. Malinowski na temat najmu pracy i płacy. Prelegent opracował mowę swoją bardzo starannie; mówił w niej o umowach o pracę, o czasie trwania pracy, o urlopach, pracy młodocianych i kobiet, bezpieczeństwie i higienie pracy, o umowach o naukę w rzemiośle, radach zakładowych i wreszcie poruszył kwestię plac. Przemówienie było niewątpliwie bardzo starannie opracowane, niestety temat przerósł ramy referatu, w związku z czym nasuwa się pewne zastrzeżenie: czy nie lepiej byłoby omawiane zagadnienia ująć w cykl odczytów, wygłoszonych dla interesujących się tymi sprawami, niżli wtłaczać je w ramy jednej prelekcji?

Odnosnie stosunków częstochowskich mówca stwierdził, że w okręgu Częst. Insp. Pracy nie przyjęło się stosowanie jednogodzinnego czasu przerwy w pracy, przewidzianego przepisami prawnymi. Mówca proponowałby przyjęcie 1/2 g. czasu przerwy z zastrzeżeniem, aby o tym powiadamiać każdorazowo Insp. Pracy, następnie prelegent podkreślił konieczność zawierania umów o naukę w rzemiośle w czasie do 4 tygodni oraz apelował o uregulowanie stawek plac dla uczniów.

Z kolei Nacz. Urz. Skarb. Rzepka omawiał kwestie podatkowe, interesujące rzemieślników, a prof. Sobiński zajął się sprawą dokształcania młodzieży i dorosłych na istniejących kursach. Są one dwójakiego rodzaju: bądź to mają za zadanie podgotowywać słuchaczy do zdobycia uprawnień fachowych, bądź też są pomyślane jako specjalizujące. Informacji o nich zasięgnąć można u prof. Sobińskiego, albo w Okręg. Tow. Rzemieślniczym.

Następnie mgr Hohensee podał zebranym dane o rzemiośle, samistnie prowadzonych warsztatów rzemieślniczych (w pierwszym terminie zarejestrowało się ich 1800, później 637) oraz szczegółowo omawiał sprawę wymiany dokumentów, mających godła niemieckie, na odpowiednie polskie. Następnie dyr. Banku Ludowego udzielił informacji o kredytach.

W wolnych wnioskach poruszono szereg aktualnych zagadnień, obchodzących rzemieślników. Między innymi jeden z mówców interpelował, dlaczego w branży skórnej nie jest zniesiony sekwestr na skóry i dlaczego nie można ich nabywać na wolnym rynku.

Godne uwagi też były głosy protestów w sprawie niewystarczającego zaprowiantowania rzemieślników, na które odpowiadał ob. Kozłowski, iż kwestia kart żywnościowych jest zależna od wysokości płacy, jaką otrzymuje pracownik.

S. F.

WYSTAWA

WARSZAWA

wczoraj i dziś

czynna jest od godz. 9 do 20 bez przerwy.

II Aleja 43

